

НАСТАВНИ ПРОГРАМ
ВЕРСКЕ НАСТАВЕ – ПРАВОСЛАВНОГ КАТИХИЗИСА
ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ
ОД I-IV РАЗРЕДА

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Први

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Учимо о нашој вери - уводни час	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика и вероучитеља • упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада • мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p>
II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА 2. Моја породица 3. Моја школа и другари 4. Ми смо део Божје породице (Цркве)	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо	<ul style="list-style-type: none"> • приче и слике које приказују породицу • може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) • садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници,	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће</p>

		чланови Божје породице (Цркве) <u>Афективни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима 	правила понашања <ul style="list-style-type: none"> Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...) 	облике наставе: <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час) Место реализације наставе <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе <ul style="list-style-type: none"> Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.
III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ 5. Послушност 6. Даривање – наша љубав 7. Цео свет на дар 8. Оче наш - зовемо нашег Бога	<ul style="list-style-type: none"> пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство 	<u>Когнитивни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> знати да заједница са Богом почива на слободи знати да је послушност израз љубави <ul style="list-style-type: none"> моћи да препозна да је даривање плод љубави моћи да сазна да је молитва разговор са Богом моћи да усвоји текст молитве Оче наш <ul style="list-style-type: none"> знати да је Бог Отац створио свет из љубави моћи да препозна да је наш живот Божји дар знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <u>Афективни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом 	<ul style="list-style-type: none"> приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај Бог је цео свет створио из љубави 	
IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима неопходно знање о 	<u>Когнитивни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу 	<ul style="list-style-type: none"> Новозаветно сведочанство о 	

<p>РОДИ!</p> <p>9. Бог долази у овај свет</p> <p>10. Христос се роди – Божић у мом дому</p> <p>11. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>доласку Спаситеља у свет</p> <ul style="list-style-type: none"> указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <u>Афективни аспект:</u> По завршетку теме: <ul style="list-style-type: none"> код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 	<p>Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)</p> <ul style="list-style-type: none"> Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) Химна Светом Сави 	<ul style="list-style-type: none"> Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p><u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и</p>
<p>V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p> <p>15. Прихватимо дарове Божје</p>	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима елементарно знање о стварању света омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да опише појединости библијске повести о стварању света моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења знати зашто за Бога кажемо да је Творац моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе уочити да се у Цркви остварује 	<ul style="list-style-type: none"> Библијско казивање о стварању света Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква Човек не прихвата Божје дарове-непослушност и себичност 	<p><u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и</p>

<p>16. Где је љубав ту је Бог</p> <p>17. Христова вечера са ученицима</p> <p>18. Литургија - окупљање Божје породице</p> <p>19. Пост – стаза љубави</p>		<p>јединство људи и природе са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> • Прича: „Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој • Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранчић и Ана Савковић 	<p>остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика;
<p>VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p> <p>20. Христова љубав према човеку и свету</p> <p>21. Препознајемо Христову љубав</p> <p>22. Христос васкрсе!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету • пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава празника догађај целе породице 	<ul style="list-style-type: none"> • Јевађељска прича Милостиви Самарјанин • Песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“ • Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) • Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн 	<p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Заједница као основ живота – 4</p> <p>Заједница љубави Бога, човека и природе – 5</p> <p>Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6</p> <p>Црква – заједница са Богом – 8</p> <p>Христова љубав према човеку и свету – 4</p> <p>Наша брига о свету – 6</p> <p>Евалуација – 1+1</p>

		<p>кроз који се остварује заједница љубави</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника 		
<p>VII – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>23. Човек домаћин у свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>27. Научили смо о нашој вери</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • учити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи 	<ul style="list-style-type: none"> • Разне приче о које говоре о служењу човека човеку • Човекова брига за очување природе, биљака и животиња • Прича Свети Герасим и лав Јордан • Приче и слике о кућним љубимцима 	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Свет око нас
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Народна традиција
6. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Други

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Ми смо Црква – уводни час	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са садржајима и начином рада • мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • желети да активно учествује на часовима верске наставе	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (35 часова)
II – МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ 2.Крштењем постајемо чланови Цркве 3.Црква – заједница 4.Храм – место	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју породицу • омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија • указати ученицима да је учешће у Литургији	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)	<ul style="list-style-type: none"> • Икона Христовог Крштења • Библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења • Народна приповетка „Седам прUTOва“ • Слике различитих	

<p>окупљања заједнице 5. Литургија – догађај Цркве 6. Заједница радости</p>	<p>засновано на слободи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве <ul style="list-style-type: none"> • знати да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели • <u>Афективни аспект:</u> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова 	<p>православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено) 	<ul style="list-style-type: none"> • практична настава (1 час) • <u>Место реализације наставе</u> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; • <u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u>
<p>III – ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ</p> <p>7. Народ Божји, различите службе 8. Литургијске службе: Епископ, свештеник и ђакон 9. Многе службе, једна Црква 10. Епископ – слика Христова на Литургији 11. Ко су монаси?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основно знање о литургијским службама • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири • <u>Афективни аспект:</u> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви 	<ul style="list-style-type: none"> • Садржаји који се односе на разне службе људи у свету • Прича „Отац управља бродом“ • Садржаји који се односе на службе у цркви (примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...; Св. ава Јустин; Св. Серафим Саровски; Св. архиђакон Стефан, Св. ђакон Авакум; народ: Св. Петка, Св. Димитрије, Св. Ђорђе) • Разне илустрације епископа, свештеника, ђакона 	<ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу

			<ul style="list-style-type: none"> • Сlike са Литургије • Сlike монаха, монахиња; • Прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ • Манастири – извори љубави и светлости • Сlike манастира 	<p>употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на</p>
<p>IV – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА</p> <p>12. Пресвета Богородица – мајка Христова</p> <p>13. Божић – Христос се роди!</p> <p>14. Богојављење – Христос је Син Божји</p> <p>15. Свети Сава и Свети Симеон</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас • уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих • знати молитву <i>Богородице Дјево</i> • усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • пожелети да радо учестује у прослављању празника • пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), искаже своју љубав и поштовање према Богородици 	<ul style="list-style-type: none"> • Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести • Богородичини празници • Молитва „Богородице Дјево“ • Рођење Христово Прича „ Мали Данило сведок Христовог рођења“ • Божићна песма: „Витлејеме славни граде“ • Крштење Христово • Казивање о Светом Сави и Светом Симеону <p>Песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и</p>	

			Св. Симеону) и Хиландар	два начина: <ul style="list-style-type: none"> процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; <p>Оквирни број часова по темама</p> <p>Увод – 1</p> <p>Моје место у Цркви – 6</p> <p>Литургијске службе – 6</p> <p>Живот у Цркви – лепота празника – 6</p> <p>Трпеза Господња – 5</p> <p>Света Литургија – прослава Васкрсења – 5</p> <p>Икона – прозор у вечност - 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Евалуација – 1+1
<p>V – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА</p> <p>16. Литургија наш дар Богу</p> <p>17. Литургијски предмети</p> <p>18. Причешће - храна за живот вечни</p> <p>19. Слава у мојој породици</p>	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима неопходно знање да у Литургији свет приносимо Богу омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете уочити да је заједничка трпеза израз љубави знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране уочити сличности елемената Литургије и славе <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу Слике литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... Слике славе 	
<p>VI – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА</p> <p>20. Христос је са нама у Литургији</p> <p>21. Причешће у мом животу</p> <p>22. Празнујемо Васкрсење</p>	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом побољшати знање о догађајима везаним за Васкрсење Христово 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> препознати значај празновања Васкрса проширити своја знања о Христовом Васкрсењу уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа знати да је Христос увек са нама <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз 	<ul style="list-style-type: none"> Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђео», Невена Витошевић „Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) „Божије старање“ (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало 	

<p>Христово 23. Христово Васкрсење – наше васкрсење</p>			<p>хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће)</p>	
<p>VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ</p> <p>24. Православни храм</p> <p>25. Икона - прозор у Царство Божје</p> <p>26. Буди и ти иконописац</p> <p>27. Царство Божје у светима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да упознају који су основни делови храма • приближити ученицима појам Царства Божјег • указати на иконе као на посебну пројаву Царства Небеског • приближити ученицима појам светих 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама • бити подстакнут да воли природу и друге људе • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје 	<ul style="list-style-type: none"> • основни делови храма • иконе Господа, Богородице, празника, светитеља • прилагођена и препричана житија светих 	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Свет око нас
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Народна традиција
6. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Трећи

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; • Мотивисање ученика за похађање верске наставе	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>
II – БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА 2. Свето Писмо нам сведочи о настанку света	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима основна знања о учењу Цркве о стварању света; • омогућити ученицима да разумеју да Бог ствара природу и човека, јер жели да их воли и да буде са њима заједно;	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати неке елементе библијске повести о стварању света; • моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести;	<ul style="list-style-type: none"> • Појам Светога Писма као књиге откривења • Стварање невидљивог света-духовних сила - анђела • Библијско	<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (34 часова)

<p>3. Света некада уопште није било (1. и 2. дан стварања)</p> <p>4. Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)</p> <p>5. Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)</p> <p>6. Створен сам да личим на Бога</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима могућност да разумеју да је човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, али да се разликује од свих створених бића; • Објаснити ученицима да је човек икона Божја (сличан Богу) зато што је створен као слободна личност и једини позван да буде домаћин света; • Омогућити ученицима да увиде разлику између Бога и створене природе. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; • моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; • моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; • уочити да је човек сличан Богу. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу; • развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи. 	<p>казивање о стварању света по данима</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стварање човека • Песма „Молитва“ Бранко Радичевић(песник се диви Божјем стварању и моли благослов...) • Прича „Паче“ А. Солжењицин 	<ul style="list-style-type: none"> • практична настава (2часа) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу
<p>III – БОГ НАС ВОЛИ</p> <p>7. Бог ствара свет из љубави</p> <p>8. Бог, људи и природа</p> <p>9. Свет не може без Бога</p> <p>10. Бог се брине о свету</p> <p>11. Божићни весници</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученику да увиди да је Бог створио свет из љубави; • Омогућити ученику да увиди да се Бог брине о свету; • Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет. 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; • препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; • увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; • увидети да Бог жели да свет постоји вечно; • увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно разделени; • увидети различитост која постоји 	<ul style="list-style-type: none"> • Прича „Шишарка“ или прича „Себични цин“ О. Вајлд (са правим крајем, кад се појављује Христос...) • Прича Св. Владике Николаја о томе како је Господ са Богородицом избавио пастира Давида из невоље (кад је заспао у пећини а змија му легла на груди...)А 	<ul style="list-style-type: none"> • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу

		<p>између Бога и створеног света;</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; • упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; • уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; • упознати садржај молитве Анђелу чувару; • усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит). 	<p>кад је одрастао Цар Давид је описао Богородицу и Христа у псалму</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Љубавна песма“, М. Данојлић (о маслачку и облачку) • Јављање анђела Богородици; • Јављање анђела Јосифу; • Сусрет Богородице и Јелисавете; • Јављање анђела пастирима; • Јављање анђела мудрацима; • Анђео јавља Јосифу да склони породицу у Египат; • Молитва Анђелу чувару; • Песма: „Анђели певају“. 	<p>употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>IV – ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА</p> <p>12. Човек домаћин и свештеник у свету 13. Свети Сава</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање да се лични однос са Богом остварује кроз служење Богу и ближњима; • Пружити ученицима основ за разумевање да 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; • проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; • уочити да нема љубави без служења ближњима; 	<ul style="list-style-type: none"> • Прича „Три дрвета“ (Ова прича је и Божићна и Васкршња) • Подизање задужбина – најзначајније задужбине Светога Саве и Светог Симеона 	<p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара

<p>14. Свети Сава брине о нама 15. Радост служења</p>	<p>природи и човеку вечно постојање дарује Бог;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом; • Пружити ученицима основна знања о о Светоме Сави као нашем примеру служења. 	<ul style="list-style-type: none"> • упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да љубав препознаје као служење; • знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим. 	<p>Мироточивог</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јеванђељско казивање о Христовом служењу – прање ногу апостолима и Тајна вечера • Прича: Доброчинство – најлепши начин да постојиш, из књиге «Мали анђеол», Н. Витошевић. 	<p>ученика путем анкетних евалуационих листића;</p> <ul style="list-style-type: none"> • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика;
<p>V – ЛИТУРГИЈА-ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ</p> <p>16. Наши дарови благодарности (опис н.ј. - твар у Литургији) 17. Литургија - преображај света 18. Литургија – молитва за спасење човека и света 19. Васкрсење Лазарево 20. Васкрсење Христово</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ученицима пружити основ за разумевање да хлеб и вино – наши дарови -представљају свет у малом; • Ученицима пружити основ за разумевање разлога приношења Богу хлеба и вина на Литургији; • Пружити основ за разумевање да се на Литургији молимо за спасење целог света; • Омогућити ученицима да увиде да се на Литургији остварује спасење човека и света; • Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико воли да је дао свој живот за 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати да је Литургија захвалност Богу; • уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; • уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; • увидити везу Литургије и спасења човека и света; • проширити своја знања о празнику Васкрсења; • увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; • усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим; • бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Твар у Литургији – хлеб и вино • Песма“Како настаје хлеб“ Лидија Поповић • Твар у Литургији – тамјан, уље, восак, вода, врба, бадњак, јаје, жито, грожђе... • Прича о удовичиној лепти • Велика Јектенија • Прича „Мудри чобанин“ Патријарх српски Иринеј Гавриловић(прича о причешћу) • Библијско казивање о 	<p>Оквирни број часова по темама</p> <p>Увод – 1</p> <p>Бог ствара свет и човека – 7</p> <p>Бог нас воли – 7</p> <p>Заједница Бога и света кроз човека – 6</p> <p>Литургија – преображени свет – 7</p> <p>Човек и природа - 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Евалуација – 1+1

	нас и да је васкрсао да победи смрт за нас.		<p>васкрсењу Лазара</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казивање о женама мироносицама на Христовом гробу („Зашто тражите живог међу мртвима“) • Васкршња прича „И жовотиње“ Зинаида Хипијус
<p>VI – ЧОВЕК И ПРИРОДА</p> <p>21. Све чека на љубав човека 22. Чувамо дарове Божије љубави 23. Стварање света у православној иконографији 24. Икона света створеног за мене</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ученицима пружити неопходно знање да разумеју да је човек одговоран за очување природе; • Омогућити ученицима да увиде на које све начине људи данас уништавају природу, тј. да увиде да загађење природе потиче од човека; • Омогућити ученицима да разумеју да је човек позван од Бога да брине о природи; • Упознати ученике са примерима изражавања љубави према природи; • Развијати код ученика скромност; • Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса. 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати личну одговорност за творевину; • увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет; • увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; • препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут на очување природе и своје животне средине; • бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину; <ul style="list-style-type: none"> • Ученици ће бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света 	<p>Поучне приче:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Свети Власије благосиља животиње“ • „Игуман и медвед“ • „Необична лађа“ (Свети Елије и крокодил) • „Свети Серафим и медвед“ • Песма „Радуј се“ М. Одаловић • Израда иконе Израда стрипа

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Математика
3. Познавање природе и друштва
4. Музичка култура
5. Ликовна култура
6. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Четврти

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Дружимо са Богом и светима – уводни час	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са садржајима и начином рада • ученик ће бити мотивисан да похађа часове верске наставе	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда <p>• уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања</p> <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • желети да активно учествује на часовима верске наставе	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p>
II – ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР 2. Заједница је основ живота 3. Црква је наш избор 4. Црква је заједница са Светом Тројицом 5. Црква је циљ стварања света	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ –да постане Црква; • Развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом; • Указати ученицима на значење речи Црква;	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити важност постојања заједнице • уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и	<ul style="list-style-type: none"> • Прича“Недостајати “(за заједницу као основ живота) Т. Телехтон • Песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом “ • Одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Ти-град“ •	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>

<p>6. Свет изван заједнице са Богом</p> <p>7. Свет у заједници са Богом</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у заједници. 	<p>природе зове Црква;</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар. 	<ul style="list-style-type: none"> • Одломак из песме “Зимска идила” Војислава Илића“ 	<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (32 часова) • практична настава (2 часа) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно
<p>III – ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ</p> <p>8. Христос позива Апостоле</p> <p>9. Вера основ заједнице</p> <p>10. Апостоли позивају свет</p> <p>11. Човек само срцем јасно види</p> <p>12. Христос нас зове</p> <p>13. Божић</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједницу са Њим; • Указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом; • Омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и Апостолима. 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; • увидети да су апостоли људи који су слични нама; • уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; • разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); <ul style="list-style-type: none"> • Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет. 	<ul style="list-style-type: none"> • Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола • Новозаветна прича о ап. Петру када тоне • О делима Апостола • «Мали принц», А. С. Егзипери - одломци • Песма «Звезда се засја» 	<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно
<p>IV – ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА</p> <p>14. Светитељи -</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путеводитељи ка Царству Божјем; 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светиетљи; • уочити важност светитеља као 	<ul style="list-style-type: none"> • Прилагођена и препричана нека житија светих • Приче из живота Светога Саве 	<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно

<p>сведоци љубави Божје 15. Свети Сава - путеводитељ у живот вечни 16. Успињање ка Христу (опис н.ј – прича о Закхеју) 17. Свети Симеон Богопримац - сусрет са Христом 18. Литургијско путовање заједнице свих светих</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом; • Указати ученицима да је Литургија заједница свих светих са Богом. 	<p>наших узора за остваривање личног јединства са Богом;</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину. 	<ul style="list-style-type: none"> • Приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвизима . Указати на неке од најважнијих поука из књига које је Свети Сава написао (Житије Св. Симеона, Законоправило, Хиландарски типик, Студенички типик,) • Одломак из књиге Михајла Пупина „ Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави) • Прича о Закхеју – препричана и прилагођена • Празник Сретење Господње • Св. Владика Николај одломак из „Небеске Литургије“ 	<p>и информативно.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.
<p>V – ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА 19. На путу светости 20. Усавршавању нема краја 21. Пут ка вечности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља; • Пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха; • Омогућити ученицима да уоче шта су врлине; • Указати ученицима да 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; • уочити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; • увидети да без врлина нема љубави; 	<ul style="list-style-type: none"> • Грех као промашај циља • Последице пада у грех • Обрада одабраних поглавља из књиге «Из Ти-града у Небески град» • Поуке светих: Григорије С. Петров ; • Васкршња прича дарови доброг мудраца Христу 	<ul style="list-style-type: none"> • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

<p>22. Хришћанске врлине</p> <p>23. Врлинослов – свети нас уче</p>	<p>врлине представљају прихватање Божје воље;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима могућност да примете да они управљају својом вољом и праве личне изборе . 	<ul style="list-style-type: none"> • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; • упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; • увидети да се и врлине усавршавају. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим; • бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине. 	<p>Спаситељу „Четврти мудрац“;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свети Спиридон (прича о смирењу); • Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“); • Поуке владике Николаја • Св. Јустин Ћелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из казивања белих срна) 	<p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Црква је наш избор – 7</p> <p>Христос нас све зове – 7</p> <p>Диван је Бог у светима својима – 7</p> <p>Значај врлинског живота – 7</p> <p>Са нама је Бог - 4</p> <p>Евалуација – 1+2</p>
<p>VI - СА НАМА ЈЕ БОГ</p> <p>24. Васкрсење и Педесетница</p> <p>25. Црква је икона Царства Божијег</p> <p>26. Црквена уметност - одсјај Царства Божијег</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима могућност да разумеју да је Црква икона Царства Божијег и да смо са Богом у најприснијој заједници на Светој Литургији; • Омогућити ученицима да уоче разлику између иконе и неке друге уметничке слике или фотографије; • Омогућити ученицима да изграде свест о томе да иконе сведоче будуће Царство Божије у садашњем веку; • Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; • упознати садржај молитве «Царе небески»; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; • бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног 	<ul style="list-style-type: none"> • Педесетница – рођендан Цркве; • Молитва Царе небески; • Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења. 	<p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Црква је наш избор – 7</p> <p>Христос нас све зове – 7</p> <p>Диван је Бог у светима својима – 7</p> <p>Значај врлинског живота – 7</p> <p>Са нама је Бог - 4</p> <p>Евалуација – 1+2</p>

	Православног катихизиса.	катихизиса четвртог разреда основне школе.		
--	--------------------------	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Математика
3. Познавање природе и друштва
4. Ликовна култура
5. Музичка култура
6. Грађанско васпитање

**НАСТАВНИ ПРОГРАМ
БЕРСКЕ НАСТАВЕ – ПРАВОСЛАВНОГ КАТИХИЗИСА
ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ
ОД V - VIII РАЗРЕДА**

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Пети

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Упознавање садржаја програма и начина рада	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; • Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања.	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада • Прелиминарна систематизација	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p>
II - РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА 2. Религија и култура старог света 3. Човек тражи Бога	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века. • Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу. • Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога.	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да именује неке политеистичке религије. • моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	<ul style="list-style-type: none"> • Религија и култура старог света • Човекова жеђ за Богом и вечним животом • Митови и легенде	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>

<p>III - ОТКРИВЕЊЕ - СВЕТ БИБЛИЈЕ</p> <p>4. Божје Откровење</p> <p>5. Свето Писмо (настанак, подела)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку • Упознати ученике са појмовима Светог Предања и Светог Писма • Објаснити ученицима узрок и начин настанка Библије 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; • моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру; • моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка • моћи да разликује Стари и Нови Завет • бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи; 	<ul style="list-style-type: none"> • Божјије Откровење • Свето Писмо (настанак, подела) 	<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (35 часова) • практична настава (1 час) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p>
<p>IV - СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА</p> <p>6. Стварање света</p> <p>7. Стварање човека</p> <p>8. Прародитељски грех</p> <p>9. Човек изван рајског врта</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање; • Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света. • Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама; • Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја; • Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије • моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле • моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан • бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; • моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; • моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама; • моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом 	<ul style="list-style-type: none"> • Шестоднев • Стварање човека „по икони и подобију“ • Прародитељски грех • Човек изван рајског врта (Каин и Авел, Ноје, Вавилонска кула) 	<ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

		<ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу; 		<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>V - СТАРЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА</p> <p>10. Аврам и Божији позив</p> <p>11. Исак и његови синови</p> <p>12. Праведни Јосиф</p> <p>13. Мојсије</p> <p>14. Пасха</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике са старозаветним личностима и догађајима • Указати ученицима на везу између старозаветних личности и Христа • Указати ученицима на повезаност Пасхе и Христа • Указати ученицима на етичку вредност старозаветних списа • Развијање свести ученика о старању Божјем за свет кроз библијску историју; • Пружити ученицима знање о старозаветним мотивима у иконографији. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја • моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом • моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта • моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести • моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији. 	<ul style="list-style-type: none"> • Аврам и Божији позив • Исак и његови синови • Праведни Јосиф • Мојсије • Пасха 	
<p>VI - ЗАКОН БОЖЈИ</p> <p>15. На гори Синају</p> <p>16. Десет Божјих заповести</p> <p>17. Закон Божји као педагог за Христа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија; • Пружити ученицима основно знање о томе да се кроз заповести Божје остварује заједница између Бога и људи; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију; • моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести; • моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Добијање Божијих заповести на гори Синају • Садржај Десет Божјих заповести • Смисао Декалога као припреме за Христа 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање да су Десет Божјих заповести водич и припрема за Христове заповести љубави 	<ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу. 		<p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Религија и култура старог света – 3</p> <p>Откривење – Свет Библије – 4</p> <p>Стварање света и човека – 7</p> <p>Старозаветна историја спасења – 7</p> <p>Закон Божији – 4</p> <p>Месијанска нада – 8</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
<p>VII - МЕСИЈАНСКА НАДА</p> <p>18. „Земља меда и млека”</p> <p>19. Цар Давид</p> <p>20. Соломон и јерусалимски храм</p> <p>21. Псалми Давидови</p> <p>22. Старозаветни пророци</p> <p>23. Месијанска нада</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике са појмом „обећане земље“ и њеним значајем за „изабрани народ Божији“ • Објаснити ученицима значај старозаветне Скиније и Храма • Указати ученицима на улогу старозаветних царева и пророка • Указати ученицима на лепоту Давидових псалама • Објаснити ученицима појам Месије • Предочити ученицима специфичности библијског текста и омогућити им да доживе његову сликовитост 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана • моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи • моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства • знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију • моћи да наведе неке од старозаветних пророка • моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије • увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига 	<ul style="list-style-type: none"> • Насељавање Обећане земље (Исус Навин, Самсон...) • Цар Давид • Соломон и јерусалимски храм • Псалми Давидови • Старозаветни пророци • Месијанска нада 	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Географија
4. Биологија
5. Ликовна култура
6. Музичка култура
7. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Шести

<p>ТЕМА (наставне јединице)</p>	<p>ЦИЉ</p>	<p>ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:</p>	<p>ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА</p>	<p>НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</p>
<p>I – УВОД</p> <p>1. Упознавање садржаја програма и начина рада</p>	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са садржајем програма и начином рада 	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p>
<p>II - ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ</p> <p>2. Историјске околности пред долазак Христов</p> <p>3. Јеврејско ишчекивање Месије</p> <p>4. Свети Јован Претеча</p>	<ul style="list-style-type: none"> Упознати ученике са културно-историјским приликама у Палестини пред Христово рођење; Указати ученицима на старозаветна пророштва везана за долазак Спаситеља – Месије; Објаснити ученицима улогу и значај Светог Јована Претече; Развити свест код ученика о значају покајања и врлинског живота; 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом; 	<ul style="list-style-type: none"> Историјске околности пред долазак Христов Старозаветна пророштва о доласку Месије Свети Јован Претеча 	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час)

<p>III - УВОД У НОВИ ЗАВЕТ</p> <p>5. Нови Завет је испуњење Старог Завета</p> <p>6. Новозаветни списи</p> <p>7. Јеванђелисти</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике са настанком новозаветних књига; • Објаснити ученицима кључне новозаветне појмове; • Пружити ученицима основ за разумевање смисла новозаветних догађаја; • Подстаћи ученике да самостално читају Свето Писмо. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима. • моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; • моћи да пронађе одређени библијски одељак; • моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; • моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; • бити подстакнут на читање Светог Писма. 	<ul style="list-style-type: none"> • Нови Завет је испуњење Старог Завета • Новозаветни списи (настанак, подела, функција, аутори...) • Јеванђелисти 	<p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
<p>IV - БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС</p> <p>8. Пресвета Богородица – Благовести</p> <p>9. Богородичини празници</p> <p>10. Рођење Христово</p> <p>11. Христос је Богочовек</p> <p>12. Крштење Христово</p> <p>13. Христова чуда</p> <p>14. Новозаветне заповести и Беседа на гори</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основно знање о личности Пресвете Богородице; • Објаснити ученицима хришћанско поимање слободе; • Пружити ученицима основно знање о јеванђелским казивањима о Господу Исусу Христу; • Објаснити ученицима разлог оваплоћења Сина Божијег; • Подстаћи ученике да у описима Христових чуда увиде љубав Божију 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; • моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; • моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; • моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога • моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; • моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог; 	<ul style="list-style-type: none"> • Пресвета Богородица – Благовести • Богородичини празници • Рођење Христово • Христос је Богочовек • Крштење Христово • Христова чуда • Новозаветне заповести и Беседа на гори • Христос – Онај који је наш „пут, истина и живот“ 	

<p>15. Христос – „пут, истина и живот”</p> <p>16. Лазарева Субота и Цвети</p> <p>17. Тајна Вечера – прва Литургија</p> <p>18. Страдање Христово</p> <p>19. Васкрсење Христово</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кроз Христове заповести о љубави и тумачење појединих одељака из Беседе на гори указати ученицима на значај љубави према Богу и ближњима. • Подстаћи ученике да живе по Јеванђељу; • Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије; • Представити ученицима догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као кључне за спасење света и човека. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека • моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања; • моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима; • моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави; • бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор; • моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим; • моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове личности; • моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице; • моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију; • моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења • моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих; 	<ul style="list-style-type: none"> • Лазарева Субота и Цвети • Тајна Вечера – прва Литургија • Страдање Христово • Васкрсење Христово 	<ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;
--	---	---	---	---

<p>V - ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА</p> <p>20. Вазнесење и Педесетница</p> <p>21. Црква у Јерусалиму</p> <p>22. Павле – апостол незнабожаца</p> <p>23. Прогони хришћана</p> <p>24. Свети цар Константин и крштење царства</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити ученицима значај догађаја Вазнесења и Педесетнице; • Упознати ученике са мисионарском делатношћу светих апостола; • Упознати ученике са особеностима сведочења вере у раној Цркви; • Указати ученицима на узроке гоњења хришћана; • Подстаћи ученике на толеранцију према припадницима других вероисповести. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; • моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; • моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота; • моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; • моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; • моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења; 	<ul style="list-style-type: none"> • Вазнесење и Педесетница • Заједница у Јерусалиму, према извештају из Дела апосолских • Мисионарско дело светог апостола Павла • Гоњења Цркве • Свети цар Константин и крштење царства 	<ul style="list-style-type: none"> • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Припрема света за долазак Сина Божијег – 5</p> <p>Увод у Нови Завет – 5</p> <p>Богочовек Исус Христос – 16</p> <p>Црква Духа Светога – 7</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
---	--	---	---	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Географија
4. Ликовна култура
5. Музичка култура
6. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Седми

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Упознавање садржаја програма и начина рада	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања	<ul style="list-style-type: none"> моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p>
II – БОГОПОЗНАЊЕ 2. Процес сазнавања 3. Личносно познање 4. Познање Бога 5. Бог је један, али није сам	<ul style="list-style-type: none"> Подстаћи ученике да преиспитају свој однос према знању и учењу; Кроз очигледне примере и експерименте објаснити ученицима три начина сазнавања: објективно, субјективно и личносно и границе њихове примене (наука, уметност, теологија); Указати ученицима на повезаност љубави и знања у црквеном искуству;	<ul style="list-style-type: none"> моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;	<ul style="list-style-type: none"> Процес сазнавања као дело целе личности: чула, разум, слободна воља, искуство Личносно познање, упознавање кроз љубав Познање Бога Бог је један, али није сам (Бог је заједница три личности: Отац, Син и Свети Дух)	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (34 часова) практична настава (2 часа)

	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити ученицима да нам Христос открива Бога као Свету Тројицу; • Развити код ученика свест о љубави као темељу заједнице. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; • бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима. 		<p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
<p>III - СИМВОЛ ВЕРЕ</p> <p>6. Сабори као израз јединства Цркве</p> <p>7. Васељенски сабори</p> <p>8. Символ вере</p> <p>9. Богочовек Христос</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Указати ученицима на Саборе као израз јединства Цркве; • Објаснити појмове јереси и догмата; • Пружити ученицима основно знање о историјском контексту настанка Символа вере; • Пружити ученицима основ за разумевање основне истине о Тајни Богочовека Христа; • Развијање свести ученика о значају и месту Символа вере у Крштењу и Литургији; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; • бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; • знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; • умети да интерпретира Символ вере; • знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; • моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека; 	<ul style="list-style-type: none"> • Сабори као израз јединства Цркве • Васељенски сабори • Символ вере • Христос је истинити Бог и истинити Човек 	
<p>IV - СВЕТОТАЈНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ</p> <p>10. Светотајински живот Цркве</p> <p>11. Света Литургија – светајна Цркве</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личосни однос са Богом; • Пружити ученицима основ за разумевање смисла и значаја Светих Тајни; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) • моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; 	<ul style="list-style-type: none"> • Светотајински живот Цркве • Света Литургија као светајна Цркве • Свете Тајне Крштења и Миропомазања • Света Тајна Исповести 	

<p>12. Свете Тајне крштења и миропомазања</p> <p>13. Света Тајна исповести</p> <p>14. Света Тајна брака</p> <p>15. Монашка заједница</p> <p>16. Света Тајна рукоположења</p> <p>17. Молитвословља Цркве</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање свести ученика о неопходности личног учествовања у светотајинском животу Цркве. 	<ul style="list-style-type: none"> • знати да је Причешће врхунац светотајинског живота • моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; • бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; • моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; • моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); • моћи да препозна своју службу у Цркви; • моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...) • бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве; 	<ul style="list-style-type: none"> • Света Тајна брака (слика Христа и Цркве) • Монашка заједница (искорак ка животу будућег века) • Света Тајна Рукоположења • Молитвословља Цркве 	<ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ</p> <p>18. Света браћа Кирило и Методије</p> <p>19. Свети Сава</p> <p>20. Срби светитељи</p> <p>21. Крсна слава и обичаји</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити ученицима значај мисионарске и просветитељске делатности Свете браће и Светог Саве; • Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; • моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; • бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; 	<ul style="list-style-type: none"> • Света браћа Кирило и Методије • Свети Сава • Срби светитељи (вероучитељ ће на више часова описати живот и подвиге неколико светитеља Српске Цркве по избору: - Света лоза Немањића 	<p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;

<p>22. Српска црквена баштина</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Указати ученицима на историјски пут Српске Цркве кроз житија изабраних светитеља; • Подстаћи ученике да развију доживљај Крсне славе као молитвеног прослављања Бога и светитеља; • Развити код ученика свест о важности неговања традиције и обичаја (Крсна слава, литије, храмовне и градске славе); • Пружити ученицима могућност да сагледају улогу СПЦ у развоју српске културе и идентитета. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља • моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; • бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију • бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине. 	<ul style="list-style-type: none"> - Св. цар Лазар - Св. Василије Острошки - Св. Николај Жички и Охридски - Св. Петар Цетињски - Св. Вукашин из Клепаца) • Крсна слава и обичаји (литије, храмовне и градске славе...) • Српска црквена баштина 	<p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Богопознање – 5</p> <p>Символ Вере – 6</p> <p>Светотајински живот Цркве – 11</p> <p>Српска Црква кроз векове – 11</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
--	---	---	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Географија
4. Биологија
5. Физика
6. Ликовна култура
7. Музичка култура
8. Грађанско васпитање
9. Техничко и информатичко образовање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

34

Разред:

Осми

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Упознавање садржаја програма и начина рада	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; • Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања.	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>
II - ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА 2. Човек - икона Божја и свештеник твари 3. Хришћанско схватање личности 4. Грех као промашај човековог назначења 5. Новозаветне заповести Божје	<ul style="list-style-type: none"> • Продубити код ученика знање о човеку као икони Божијој у свету; • Развити свест код ученика о неопходности живота у заједници; • Развити свест код ученика да је грех злоупотреба слободе; • Омогућити ученицима основ за разумевање хришћанског појма слободе;	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. • моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим. • бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. • моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; • моћи да разликује слободу од самовоље;	<ul style="list-style-type: none"> • Човек - икона Божја и свештеник твари • Хришћанско схватање личности • Грех као промашај човековог назначења • Две велике заповести о љубави • Слобода и љубав у хришћанском етосу	

<p>6. Слобода и љубав у хришћанском етосу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подстаћи ученике на узајамну љубав и поштовање; • Подстаћи ученике на стално преиспитивање свог живота. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика; • бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу; • моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт; • моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави. 		<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (32 часова) • практична настава (2 часа) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p>
<p>III - ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС</p> <p>7. Хришћански подвиг</p> <p>8. Подвизи Светитеља</p> <p>9. Пост</p> <p>10. Хришћанске врлине</p> <p>11. Евхаристијски поглед на свет</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима основ за правилно разумевање хришћанског подвига; • Упутити ученике на смисао подвига светитеља; • Објаснити ученицима начин, смисао и циљ поста; • Упознати ученике са Житијима Светих; • Развити евхаристијски етос код ученика. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви; • моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу; • моћи да објасни кад и како се пости; • моћи да увиди смисао и значај поста; • бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу; • бити подстакнут да развија хришћанске врлине; • бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима; • бити подстакнут да чита Житија Светих; • бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Хришћански подвиг • Примери подвига: свети људи су имали различите подвиге • Хришћански пост (духовни смисао, начин поста, евхаристијски, једнодневни и вишедневни пост) • Основне хришћанске врлине • Евхаристијски поглед на свет 	<ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

<p>IV – ЛИТУРГИЈА</p> <p>12. Молитва - лична и саборна</p> <p>13. Црква је Тело Христово</p> <p>14. Божанствена Литургија (опис тока Литургије)</p> <p>15. Литургијски простор (делови храма)</p> <p>16. Освећење времена</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Указати ученицима на значај личне и саборне молитве; • Објаснити ученицима важност Литургије тумачењем значења речи Евхаристија и Литургија (захвалност и заједничко дело); • Указати ученицима да је литургијско сабрање израз Цркве као Тела Христовог; • Указати ученицима на целину литургијског догађаја као узајамног даривања Бога и његовог народа • Упознати ученике са смислом и основним елементима Литургије; • Подстаћи ученике на заједничко учешће у богослужењима; • Објаснити ученицима динамику богослужбеног времена. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да је молитва разговор са Богом; • бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот; • моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву; • моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија; • моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу; • моћи да препозна неке од елемената Литургије; • моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу; • моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену. • моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници; • бити подстакнут да активније учествује у богослужењима; 	<ul style="list-style-type: none"> • Молитва - лична и саборна • Црква је Тело Христово • Божанствена литургија - Проскомидија - Литургија речи (јектенија, мали вход, читања) - Евхаристија (велики вход, анафора, Молитва Господња, причешће) • Литургијски простор (делови храма) • Повезивање времена са литургијским доживљајем вечности (дневни, недељни и годишњи богослужбени круг) 	<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>V - ЦАРСТВО БОЖЈЕ</p> <p>17. Царство Божје – циљ стварања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити ученицима да је Царство Божије крајњи циљ историје; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије; 	<ul style="list-style-type: none"> • Царство Божије – циљ стварања • Васкрсење мртвих и живот будућег века 	

<p>18. Живот будућег века</p> <p>19. Сведоци Царства Божјег</p> <p>20. Обожење – циљ хришћанског живота</p> <p>21. Знаци присутва Царства Божјег у овом свету (чуда, мошти...)</p> <p>22. Икона – прозор у вечност</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Указати ученицима на повезаност између васкрсења мртвих и Царства Божијег; • Објаснити ученицима појам обожења указујући им на библијски опис Преображења Господњег; • Развијање свести ученика да је Литургија икона Царства Божјег; • Упознати ученике са сведочанствима присутва Божијег у овом свету (чуда, мошти...); • Предочити ученицима улогу Цркве у свету; • Пружити ученицима основно знање о икономији Духа Светога; • Упознати ученике са иконографијом као изразом есхатолошког стања света и човека. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; • моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења; • моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег; • бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији. • моћи да преприча догађај Преображења Господњег; • моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа • моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима... • моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства; • моћи да препозна икону као символ Царства Божијег; • бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама. 	<ul style="list-style-type: none"> • Етос хришћана као сведочанство Царства Божијег • Обожење – живот у савршеној заједници с Богом и другима • Знаци присутва Царства Божијег у овом свету (чуда, мошти...) • Икона – прозор у вечност 	<p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Човек је икона Божија – 6</p> <p>Подвижничко-евхаристијски етос – 7</p> <p>Литургија – 9</p> <p>Царство Божије – 8</p> <p>Евалуација – 1+2</p>
---	--	---	---	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Биологија
4. Ликовна култура
5. Музичка култура
6. Грађанско васпитање
7. Техничко и информатичко образовање